

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI HETILAP

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Megjelenik minden szombaton.

Kiadó: ifj. Wagner Antal könyvkereskedő.	Felelős szerkesztő: Dr. Valentin Emil	Főszerkesztő: Dr. Rajk Aladár orsz. képviselő.	Főmunkatárs: Dr. Nyiraty János	Előfizetési árak: Egész évre 6 kor. Fél évre 3 kor. Negyed évre 1:50. Egyes szám ára 12 fillér.
---	---	---	--	--

Nemzeti összetartás.

Ha nézzük a japánok óriási diadalait, önkénytelenül kell, hogy eszünkbe jusson a mi szegény hazánk. Képzelnék csak el, ha a japánok nem tartottak volna össze, egymás között egyenetlenséget szítottak volna, mi történt volna? Elsöpörte volna a muszkák ereje. A japánok nagy nemzeti ereje, összetartása adta a bátorságot, a lelkesedést, az erőt, a győzelmet.

Európában körülöttünk a német, az orosz, a francia, az angol, a svéd, a norvég, a dán — minden állam megelőzött bennünket a nemzeti fejlődés terén. Mindannyi igyekezett, hogy országában egy erős nemzeti államot létesítsen, mert tudta, érezte, hogy csak úgy állhat meg a népek küzdelmében.

Csak egy államban volt egyenetlenség, egy államban volt testvérharc: az Lengyelország volt. Mi történt vele? Az óriási birodalmat, melynek lakossága körülbelül akkora volt akkor, mint Magyarországé és Ausztriáé együttvéve szétdarabolták, felosztották, államiséguktől, önállóságuktól megfosztották.

A másik a szerencsétlen Ausztria és a mi szegény hazánk. Ausztriának az volt a politikája, hogy az államában élő

nemzetiségeket egymással összeveszítse. Felidéztek a versengést a németek, csehek, lengyelek, olaszok, rutének és többi nemzetiségek között, olyannyira, hogy, mint Innsbrucban, de másutt is megtörtént a saját országukban a lakosság egymás között csatározásokat folytatott.

Ugyanezt a politikát akarják a bécsiak most nálunk is meghonosítani. Felbátorították a horvátokat, de a többi nemzetiségek is fészkelődni, mozgolódni kezdenek. Ez még nem elég. Embert keresnek, kit miniszterelnöknek neveznek; magyarokat keresnek, kik bécsi szolgák legyenek, kik segítsék a nemzetet még jobban ellentétbe helyezni koronás királyával. Magyarokat keresnek, kik ellenségeik legyenek saját hazájuknak. Óh botor bécsi politika! Miért nem ébredsz fel több évszázados álmodból a valóra? Miért nem látod be, hogy az egyenetlenség, a két állam népeinek egymással való küzdelme a végromláshoz, az elpusztuláshoz vezet? Miért nem jössz annak tudatára, hogy a képzelt nagyhatalmi állás helyett Lengyelország sorsára fogsz jutni.

De mi magyarok, okuljunk a történelemből, okuljunk a multakon, de a jelen világra szóló eseményein. Vezessen bennünket egy szív, egy lélek nemzeti küzdelmünkben. Legyen előttünk a japán-

és a lengyel példa. A japán nemzeti összetartás megtörte a világ legrettegettebb nagyhatalmát; a lengyel széthúzás szolgáltságba kergette a népek millióit.

Az európai konstelláció kedvez nekünk. Nincs mástól tartanunk, mint önön magunktól. A magyar nemzetnek Bécs-csel való küzdelmében legyünk egyek, legyünk magyarok. A pillanatnyi, egyéni előny csábjával állítsuk szembe gyermekeink, rokonaink, véreink városunk és nemzetünk nagy érdekeit és legalább ebben a kritikus időben legyünk erősek, ebben a kísértés órájában iparkodjék mindannyiunk minél nagyobb hazafi lenni.

A példát odafönt megadták; a bécsiak által kivezényelt táborszernagynak nem sikerült gyászmagyarokat találni. A mi a legfőbb ambíciója egy közpályáján működő embernek, hogy miniszter lehessen; nem fogadták el önértetes, derék hazafiak; a pillanatnyi előny, a hatalom fölé helyezték honszeretetüket, az alkotmányos, a szabadság után vágyó érzületüket, merítsünk lelkesedést a példából, tartsunk össze és a magyarok Istene lesz velünk; annak áldása fogja megtermékenyíteni működésünket.

—n.

TÁRCA.

Képek a magyar tanulók országos tornaversenyéről.

Nem beszámolónak készül, amit el akarok mondani. Akit érdekelt a verseny, megtalálta a részletes beszámolót a napilapokban. Mint a cím mutatja, csak egy-két részletet választok a gyönyörű egészből, olyanokat, melyben a bajaiak is szerepelnek, melyek tehát elsősorban érdeklik lapunk olvasóit.

A tornaverseny ideje alatt oly tragikus véget ért Keglevich István grófnak szállóigévé lett mondanása, hogy ami nem sikerül, az nem helyes, nemcsak a politikában nem állja meg a helyét, de egyéb dolgokra, pl. éppen a tornaversenyekre sem alkalmazható. Vagyis feltéve, hogy valamely részes tanintézet semmiféle kitévést sem nyert, panaszra akkor sincsen oka, hiába akkor sem volt Budapesten, a szülők akkor sem költek hasztalanul. S ez oly pont, melynél érdemes egy kissé megállni.

Sok szülő — az intelligens osztályokban is — idegenkedik magától a tornától, még inkább a tornaversenyektől. A régi magyar virtus a tornára nem terjeszkedett ki; méltóságán alólinak tartotta s egy rangba helyezte a kötél-

táncos-mesterséggel. Most is sokan vannak, kik a tornát mint fölösleges rosszat fogják fel, melyre a közoktatásügyi törvények és rendeletek oktalanul kötelezik a tanulókat. Panaszkodnak, hogy sok idejét elveszi a gyermeknek, féltik egészségét, sajnálják ruháját stb. Idejét multa ez a felfogás, nem is pazarlunk rá több szót. A test és lélek harmonikus, együttes nevelése és fejlesztése pedagógiai alapelv volt már a legrégebb klasszikus időben is; a görög palaestrák, gymnasiumok és olimpiai játékok gyakorlati keresztülvitele voltak annak a latin elvnek: »mens sana in corpore sano« ép testben ép lélek. A jezsuiták nevelési rendszere kezdettől fogva párhuzamosan fejleszti a testet és a lelket; az ő intézeteikben vívó- és lovaglómesterek voltak akkor már, midőn rendszeres tornatanításról még sehohsem volt szó. A modern angol nevelés a sport kultuszával edzi meg ifjait, hogy sikeresen álljanak ellentétünk két fő veszedelmének, idegességnek s a tüdővésznek. A japánokról is olvasunk, hogy a zsenge gyermekkortól kezdve úzik a testgyakorlásnak legváltozatosabb ágait.

S aki mindamellett lenézi, lebecsüli a testi nevelés nagy fontosságát, menjen el egy tornaversenyre és jobbik észére tér. Ötezer és hetszázra kerekíthetni a résztvevők számát. Hatodfélezernél több viruló, kedvtől, erőből duzzadó,

lelkes ifjút látni oly élvezet, mely nemcsak azt gyönyörködteti, ki szakszerűleg foglalkozik a neveléssel, hanem a nagy közönséget is szinte meghatja. Aki látta az együttes gyakorlatokat, melyeket ennyi ezer ifjú egyszerre végzett, akinek fogékonysága van azon ritmus iránt, mely e csodás rendben megnyilatkozott — meg fogja érteni a tornának, mint neveléstani eszköznek fontosságát.

Helyes továbbá a tornaverseny, ha nem is sikerül, mert a tanuló ifjúságnak alkalma nyílik világot látni, eszmeközét tágitani, nemzeti életünk szívét, a székesfővárost természeti és művészi szépségeivel megismerni. Úgyes vezetéssel, tudatos tervvel kevés idő alatt is sokat lehet megtekinteni; s egy-egy benyomás, melyet akár a történelmi mult, akár a művészi jelen, akár pedig a természet remekei az ifjú szív viaszába belevés, ezerszerre többet ér minden leírásnál vagy elbeszélésnél. Széchenyi nagysága akkor bontakozik ki teljesen a tanuló történelmi tudásának tárházából, ha maga előtt látja egy-egy alkotását és elgondolja, hogy az akkori viszonyok közt minő lángelmének kellett lennie annak, ki ilyen műveket alkotott. És Buda várának ódon, kormos háza, a várfalnak fekete terméskövei szebben beszélnek a régi dicsőségről a leglelkesebb szónoknál is. Szemmel látható is volt az ifjúság meghatottsága,

A király közjogi felvilágosítása.

— Dr. Kalmár Antal könyve. —

A minden vállalkozásában szerencsétlen, „erős kezű”-nek nevezett, de valójában *balkezű* miniszterelnök kezdeményezte parlamenti reform mily óriási, a nemzet minden rétegére kiható mozgalmasságot létesített, mi sem mutatja inkább, mint az a körülmény, hogy pro és contra egész kis irodalmat támasztott. A fizetett, kormánypárti sajtó természetesen igyekezett a parlamenti szólásszabadság ellen intézett eme merényletnek üdvös voltát bebizonyítani; viszont a független gondolkozású és a nagy nemzeti érdekekért hevülő férfiak díszes sora azért vitte a harcba tollát, hogy kimutassa a nemzet előtt az akciónak az államéletre irányuló sorvasztó befolyását.

Ennek a gárdának neves, tehetséges tagja dr. Kalmár Antal is, ki idézett pamfletjében egyenesen a király felvilágosítását célozza. A szerző neve eléggé ismeretes, ily irányú munkásságáért sajtópöört is indítottak ellene. De jelen kis műve mind tárgyilagosságánál, mind magvas tartalmánál fogva különös figyelmet érdemel. Ebben beható, alapos fejtegetés és taglalás tárgyává teszi mindama kérdéseket, melyek a jelen válságos helyzetet föl-idézték. Föleleli azon *sérelmeket*, melyeket az új Tisza-éra elkövetett s kiterjeszkedik a *nemzeti követelésekre*, melyeknek teljesítése az udvar részéről nem a nemzetnek juttatott kegy, hanem a kiegyezés törvényeinek becsületes végrehajtása.

A sérelmekről szólva nemcsak ezek elkövetését a kormány részéről bizonyítja be éles elmével, hanem arra a következtetésre is jut, hogy a vétkes cselekedetért a tettesek illő megtorlásban részesülvén a jelen országgyűlés intézményileg gondoskodik arról, hogy a jövőben ehhez hasonló törvénytelen feloszlata az országgyűlésnek lehetetlenné tétessék.

Majd szóvá teszi az emlékezetes nov. 18-át és dec. 13-át, melyek közül az első a nemzetet egyetlen, korlátlan jogától, a szólásszabadságtól akarta megfosztani, a másodikra nézve pedig éles elmével bizonyítja, hogy e

napon a képviselőház tanácskozásának szabadságát védte a jogtalan erőszakoskodás ellen, melyet a kormány a nevezett esetben alkalmazott, mintha bizony az volna a kötelessége, hogy a nagy nemzeti célokat törvénytelen lépésekkel hátráltassa, sőt majdnem lehetetlenné tegye.

Szigoru megrovásban részesíti a végrehajtott hatalmat az 1899. XXX. t.-c. cinikus ignorálásáért is.

A kis tanulmány második részét a nemzeti követelések tárgyalása teszi. E részben értekezik az önálló vámterületről és a magyar jegybankról s megcáfolja az ezek megvalósítása ellen fölhozott érveket.

Legérdekesebb és legtanulságosabb az egész műben a magyar hadsereg *»kiegészítő«* természetéről s az ezzel kapcsolatos felségi és nemzeti jogokról mondtak. Tehetsége e részben tündökölt legjobban. Rámutat a felségi és nemzeti jogok mibenlétére, tartalmára általában s katonai ügyekben, különösen ahol képtelenségnek nyilvánítja azt a felfogást, hogy a katonai felségjog a nemzeti nyelv jogainy kizárását foglalhatja magában.

Végül megállapítja fejtegetéseinek záradékaul, hogy a szóban forgó nemzeti követelések egyik közjogi tartalmát teszik a 48-nak és 67-nek, a jelen fenforgó esetben pedig éppen a 67-es alapról követelik ezek megadását, nem lévén másról szó mint a kiegyezési törvénynek paritásos végrehajtásáról, azaz a *magyar nyelvű kiegészítő hadsereg felállításáról*, anélkül, hogy a 48-at vagyis az önálló magyar hadsereg létesítésének elvét elvetné magától az országgyűlés.

Ezekben ismertettük e közjogi tanulmány tartalmát, melyet okulás, felvilágosítás céljából szives figyelmébe ajánlunk mindazoknak, akik érdeklődnek a legfontosabb nemzeti kérdések iránt. Ára 1 korona.

n. m.

A tisztviselők fizetés rendezése.

Az emberiségnek a létért napról-napra erősebb küzdelmet kell folytatnia. Az örökös önvédelmi harcra a létfenntartás ösztöne kész-

teti a társadalom mostoha gyermekeit. A küzdelemben az egyed gyengének bizonyult. A közös cél egyesülésre készíti ugyanazon eszme harcosait.

A lét fenntartás küzdelmében az erőviszonyok változása sorompóba szölytotta az egész ország hivatalnoki karát. A mozgalom, mely kezdetben lokális jellegű volt, mind nagyobb arányokat öltött. A jogos igények elől kitérni nem lehetett. Törvényhozás az 1904: I. és X. t. c. rendelkezéseivel az állami és a vármegyei tisztviselők fizetését rendezte.

Városunkban a tisztviselők mozgalma 1903. évben kezdődött. A törvényhatósághoz benyújtott kérvényben a kisebb tisztviselők feltárták nyomorúságos helyzetüket, s a fizetések arányosítását és rendezését kérték. A kiküldött bizottság által elkészített és benyújtott javaslatot az 1904. évi május 28-án megtartott közgyűlés a szervezési szabályrendelet módosítására kiküldött bizottság elé utasította, azzal, hogy a bizottság javaslatát a közgyűléshez 90 nap alatt terjessze be. Háromszor 90 napig vajudtak a hegyek, míg végre megszületett a gerinctelen későszülött.

Előttünk fekszik a javaslat. A közérdeknek velünk szolgálni, midőn azt úgy egészében, mint részleteiben nyilvános bírálat tárgyává tesszük, megjelöljük a módokat, miként lehet a méltányosság és a város teherviselési képességét szem előtt tartva, a tisztviselők helyzetét javítani.

A tervezetben rendszert és rációt hiába keresünk, méltányosságot pedig éppenséggel nem találunk. Az egyes hivatalok dotációja, mintha a számok szerencsekerékéből huzattak volna ki, a jogos köz és magánérdekek ignorálásával ötletszerűleg állapították meg. A zür-zavarban csak egyet lehet tisztán látni, hogy a javaslat tervezői önmagukkal szemben egy cseppet sem voltak fukarok.

A tervezet a kisebb tisztviselőkkel szemben, a kik a mozgalom úttörői voltak, s akiknek nyomorúságos helyzete elodázhatatlanul szükségessé tette a fizetések rendezését — embertelenségig szűkmarkú. A részükre tervezett korpótlék nem egyéb, mint egy szépen kifírozott üres tál, melyből az ételt kifelejtették.

midőn lépten-nyomon nagy nemzeti emlékekkel és alkotásokkal találkozott.

A tornaverseny tehát nagy lelki haszonnal jár, ha nem is mutathat fel eredményt a résztvevő intézet. *Pedig a mi bajai fiaink igen szép eredménnyel dicsekedhetnek!* Ezen szempontból is tehát helyesnek mondható az ő részvételük, s a szülők büszkének lehetnek gyermekükre.

A helybeli főgimnázium tanuló-ifjúsága a zászlóért való főversenyben nem vett részt, mert a korra, számra és erőre nézve természetszerűleg első nyolcadik osztályt itthon tartotta az érettségi vizsgára való készület. Ifjaink »megfogyva bár, de törve nem«, az intézet számára elismerő oklevelet, a minta-csapat számára külön oklevelet s a futómászásban bronzérmeket nyertek. *Ezenfelül a közoktatásügyi magy. kir. miniszter a mintacsapat összes tagjait külön könyvjutalomban részesítette.* E kitüntetés értéke annál nagyobb, mert a versenyző 123 intézet közül csak 19 részesült benne. Kiváló siker koronázta a tanítóképző ifjúságát is: *négy oklevél, huszonöt ezüst-és tíz bronz érem* lett az olimpiász jutalma! Oly eredmények, melyekre büszkének lehetnek az intézetek, az ifjak, a szülők és Baja városa.

A fiatal szív hamar nyílik meg. Egy kettőre meg volt az ismeretség, a barátság a többi ifjúsággal, főképp azon intézetek tanulóival, melyekben a mi gyermekeink el voltak szállásolva. A főgimnázium a VIII. ker. Horánszky-utcai

áll. főreáliskolában, a tanítóképző intézet régi hadiszállásán, a VIII. ker. Német-utcai polg. iskolában volt elszállásolva. A vezetőség tapintata a cisztercita gimnáziumok ifjúságát egy helyen szállásolta el; már az első este össze is melegedtek, sőt *közönségesből* kész előadásokat is tartottak.

Nóta, móka, szavalás fűszerezte az estéket és öröm volt látni, hogyan versenyez egyik intézet a másikkal nemcsak a testi, hanem a szellemi ügyességben is. Amellett persze élénken tárgyalták a versenynapok eredményeit is. Főképp a füleslabda körül fejlődött ki hangosabb eszmecsere, s a bajaiak egyhangulag konstatálták, hogy a szigoruan szabályos játék elméletben jó ugyan, de a gyakorlatban nem szerez győzedelmet. Ezzel is okosabbak lettünk — hangzott a rezignált erkölcsi tanuság . . .

Szállás és ellátás nem eshetik kifogás alá. Igaz ugyan, hogy ágyaink nem empire-stilben, hanem bakastilben készültek, nem a Horti Pál tanár terve, hanem a kaszárnyák szokása szerint — de azért főképp a második éjszakától kezdve szalmazsákon és szalmapárnán is édes volt a pihenés, pláne ha a remény egyikét bábérlevelet kevert a kemény, eleinte töretlen és szüros szalma közé. Ifjaink nem panaszkodtak, inkább mulattak a szokatlan alvó-alkalmatosságon. Annyiban pláne kényelmes volt az ágy, hogy aki kiesett belőle, nem ütötte meg magát,

mert mindössze egy fél arasznyit ha esett lefelé . . .

Nem hagyhatom dicséretes említés nélkül a vezetőségnek azon intézkedését, hogy lelkére vette és a kísérő tanároknak is lelkére kötötte az ifjúságnak állandó és szigorú felügyeletét. Minden teremben egy tanár az ifjúsággal aludt. A miniszterium kiküldöttei sorra járták az egyes intézeteket ejnek idején és személyesen győződtek meg a kellő felügyeletről és fegyelemről. Sőt maga Berzeviczy miniszter is tett egy kis körutat, és éppen városunk tanítónövendékeit is megtisztelte látogatásával. Ami hiba a múltakban volt, annak elejét vette a mostani felügyeleti és ellenőrzési rendszer, úgy hogy a szülők erkölcsi tekintetben is meg lehetnek nyugodva.

Testi épség szempontjából sem volt mit aggódniok. Az ifjaknak tisztességes helyen rendez, tartalmas és izletes kosztjuk volt, sem a mennyiség, sem a minőség tekintetében nem volt panaszuk. A gimnázisták még ovációt is rendeztek vendéglöslüknek.

Égészségükben, hála Istennek, nem esett kár. A közel hatezer ifjú közül 3-4 napon belül mindössze három ifju szorult a mentők segítségére. A közönség a nagy tolongásban rossszabbul járt mint az ifjak. S még az a három baleset is kisebb rendbeli volt. Az igaz, hogy az egyik baleset a mi gimnáziumuk ellen játszó

A formát meg kellett tenni. Hátha az emberek tisztán a külső után ítélnék.

A tervezet 2 korpótléket statuál. Az első korpótlékre az tarthat igényt, aki ugyanazon állásban 10 évet, a másodikra, aki ugyanazon állásban 15 évet tölt el. Előléptetés esetén az addig élvezett korpótlék megszűnik. Vizsgáljuk meg, miként válik be ez a korpótlék rendszer a gyakorlatban?

A polgármester, rendőrkapitány, főjegyző és tanácsnokok egy állásban töltik el hivatali működésüknek legnagyobb részét. Ezek a meglehetősen dotált tisztviselők a tervezet által kontemplált 600 és 400 koronás korpótléket feltétlenül megkapják. Reájuk nézve a korpótlérendszer előnyös. De nézzük, vajjon a kisebb tisztviselő a tervezett korpótlék rendszerben megtalálja-e a nélkülözésekkel eltöltött éveknél a rekompensációját?

Uti figura docet. A mint a példa mutatja. Egy III. oszt. irnoknak kezdő fizetése 1200 kor., 10 év után 1300 kor., 15 év után 1400 kor. A 15-ik év betöltése előtt II. oszt. irnok lesz. Előléptetés folytán a korpótlék megszűnik, s csak a kezdő fizetésre, 1300 kor. tarthat igényt. Fizetése 10 év múlva, hivatali működésének 25-ik évében 1400 kor., 30-ik évében 1500 kor. lenne, ha szerencséje lenne. De tehetsége és szorgalma nyakát szegi. Mielőtt a 30-ik évét betöltené, I. osztályú irnokká léptetik elő 1400 kor. kezdő fizetéssel. Fizetése 40 évi szolgálat, 2-szeri előléptetés után 1500 kor. lesz, tehát 25%-al emelkedik, míg 15 évi szolgálat után a polgármester fizetése 20%-al, a rendőrkapitányé 22%-al, a főjegyzőé 24%-al és a tanácsnokoké 25%-al emelkedik. Hol itt a humanizmus és az osztó igazság?

A tisztviselői fizetések rendezésénél bizonyos rendszert kell követnünk. A legelső, a legfontosabb és a legnehezebb rész a csoportosítás, a tisztviselőknek kvalifikáció és hivatali hatáskör alapján bizonyos fizetési osztályokba való beosztása. Ez a fizetés rendezésnek intellektuális része. Az egyes fizetési osztályok dotációja tisztán számtani művelet, melynek numerikus méreteit a város anyagi képessége állapítja meg.

füleslabdás csapat egyik tagját érte — egy tagbaszakadt bácskai fiúnak labdája kissé keményen kólintott meg egy debreceni leendő civis-koponyát — de katona dolog volt, senki sem sántult bele. A tanítóképző egyik növendéke pedig oly hatalmas lendülettel mászott a rudon, hogy ketté törte — de neki magának semmi baja sem esett.

Csodálatos kíváncsiság lakik a pesti népben, Bizonyos, hogy jobban megbámultak minket, mint mi őket. A versenytéren lehetett vagy 15000 ember, azonkívül a Hunyady-tértől az Andrássy-uton, Stefánia-uton végig a versenypályáig ember ember hátán tolongott. Egy-egy csinosabb dreszt meg is éljeneztek. Főképp a fehérvári gimnázium nyert sok tapsot elismert, lelegegánsabb tornaruhájával.

Némi apróbb kellemetlenségek sem hiányoztak, de szerencsésen jórafordultak. Így a megérkezés estéjén szórén-szálán eltűntek a gimnázisták fekete tornabotjai. Hordárjuk ugyanis tévedésből felrakta őket a szabadkaiak podgyász-kocsijára, a szabadkaiak meg véletlenségből-e, sajtóhibából-e, de kimaradtak a hivatalos lakásjegyzékből. Végre is a bajai képezdészek vezették rá földieiket a helyes nyomra s az utolsó pillanatban megtaláltuk a tornaszereket. Addigra azonban már volt egy kis tartalékalapunk tornabotokból — kettéfűrészelt meszelő nyelvek alakjában! Szemesnek áll a világ.

A fizetési osztályok megállapításánál alapul vehetjük az 1904. évi I. és X. t.-cikknek az állami és vármegyei tisztviselőkre vonatkozó rendelkezéseit. Ezen alapon a tisztviselőket 6 fizetési osztályba sorozhatjuk a következő csoportosítással:

- I. Polgármester ;
- II. Főjegyző ;
- III. Tanácsnok, rendőrkapitány, főszámvevő, árvaszéki ülnök ;
- IV. I. oszt. aljegyző, levéltárnok, számvevők, pénztárnok, I. oszt. alkapitány, mérnök ;
- V. II. oszt. aljegyző, I. oszt. számtiszt, ellenőr, II. oszt. rendőrkapitány, közgyám, kiadó, iktatók, állatorvos ;
- VI. II. oszt. számtiszt, végrehajtók, irnokok, mértékhitelítő, utmester, rajzoló, szegényházi gondnok.

Csoporton kívül:

Főorvos, ker. orvos, ügyész, állatorvos, szegényházi felügyelő, bábák és a kertészek.

Minden fizetési osztály keretén belül 3 fizetési fokozat állapítandó meg és pedig oly képen, hogy minden tisztviselő egy-egy turnus végével, 6 év eltelté után 2 ízben egy magasabb fizetési fokozatba lép elő.

A részletek megállapítása a f. hó 8-án tartandó rendkívüli közgyűlésnek képezi feladatát. A törvényhatóság nem zárkózik el a fizetés emeléstől, de csak oly módon és olyan mértékben, a mely a város teherviselési képességének, a jog és méltányosság elvének megfelel.

Dr. Fehér Lőrincz.

A huszárok majálisa.

Ha valaki kételkedett is eddig abban, hogy a magyar huszár az Ursten legkedvesebb katonája, aligha fog kételkedni ezentúl. Vagy két héten keresztül esett az eső a huszárok majálisát megelőzőleg, szombaton aztán kiderült, nem esett egész nap s így végbemehetett a lapunk mult számában jelzett *huszár-majális*. Ez a csoda nem is történhetett egyébként, minthogy az Úr pénteken maga elé rendelte Jupiter pluviuszt s azt mondta neki:

A színházban is majdnem »megjártunka« — mint a bajaiak mondják. Elővétel utján szereztünk jegyeket, de tévedésből a hétfői János Vitéz helyett a vasárnapi előadásra küldtek jegyeket. Volt aztán rémület, mikor hétfőn nem akarták beereszteni a gimnázistákat, kik pedig már olyepedve gondoltak az élvezetre. Beöthy László igazgató azonban személyesen intézkedett, hogy legyen helyük. Nem is volt a 163 előadás között oly hálás publikuma a Király színháznak, mint azon este. A beregszászi diákok szünni nem akaró tapssal ünnepelték híres földijüket, Fedák Sárít.

Kedden reggel indult el a gimnázium, délután a tanítóképző. Utközben persze minden nagyobb állomásnál vig nótaszóval hirdették a közönségnek a bácskai virtust. A gimnázium növendékei megérkezésük után a várostemplomba, onnan az intézetbe vonultak, hol az igazgató elismerő szavai s a himnusz eléneklése után társaik kíséretében szerte oszlottak. A képző növendékei pedig fátylással várták társaikat az esti vonatnál. A szép napok emléke bizonyára mélyen vésődött ifjaink lelkébe, kik példát adtak a későbbi nemzedékeknek a szorgalomban, a fegyelemben, a dicsőségben, melyet maguknak, intézetüknek és tornatársaiknak szereztek.

— Te Jupiter! Holnap lesz a bajai huszároknak a majálisa. Elég legyen abból az esőből . . .

És nem is lett több eső.

A majális sikerének ez az alapfeltétele tehát meg volt. Hogy meg legyen a többi is, gondoskodtak róla *Schnitzler* Károly és *Hummel* Árpád századosok, valamint *Fimpl* Ferenc hadnagy, kik a rendezés nehéz munkáját vállalták magukra. Mert bizony egy csöppet sem kicsinylendő dolog százötven ember el látásáról gondoskodni, úgy, hogy senkinek se legyen panasz, no meg akkor, amikor annak a százötven embernek szórakozást is kell nyújtani.

No de nem is lehetett panasz, sem a »panem«-et sem a »circenses«-t illetőleg. Volt enni- és inni való, amennyi csak kellett, meg voltak játékok, versenyek, amennyi csak jól esett.

A majális délután, körülbelül két óraker kezdődött. Ekkor már csapraütött söröshordók várták a mindig szomjas huszárokat. A játékok illetőleg versenyek előtt ki-ki kapott egy-egy pohár sört. Ennek elfogyasztása után megkezdődtek a versenyek. Az első szám *súlydobás* volt. A vasgolyót legmesszebbre hajította *Mihajlov* II. századbéli huszár, ki ügyességeért szép versenydíjat kapott. Majd elfelejtettük mondani, hogy a versenyekre a figyelmes rendezőség csinos értéktárgyakat: órát, láncot, tárcát, könyveket, ezeken kívül pedig szivarokat, szipkát, pipát egy rengeteg nagy sósperecet, egy kilometer hosszú kalbászt stb. stb. tűzött ki. A második díj nyertese Gazy tizedes, III. század, a harmadikat Jeney közhuszár III. század.

A súlydobást *szembekötősdí* követte. Két huszárnak bekötötték a szemét, azután egyiknek egy bádóg földöt egy kis pálcikával, a másikkal pedig egy kötéllel font asztalterítőt adtak a kezébe. Az egyiknek a földön folyton dobolnia kellett, míg a másikkal a hang után menve, »csak úgy gyengéden« végig kellett húznia a pajtáson. Persze mulatságosnál mulatságosabb jelenetek fejlődtek ki, melyen a közönség csaknem halálra kacagta magát.

A szembekötősdí után kötélhúzás következett.

— Hadd lássuk, ki a legény a csárdában!? Első század, második század, tíz-tíz ember előre! — kommandiroz *Fimpl* hadnagy szententori hangon.

Egy első századbéli huszár — gyönyörű egy legény! — katonás állásba vágva magát azt mondja *Schnitzler* századosnak:

— Alássan jelentem a százados úrnak, hogy beszaladunk a második századbelleikkel a Sugovicába.

— Fogd a kötelet és ne mesélj! — válaszolt nevetve a százados.

A győztes csakugyan az első század lett, a Sugovicába való szaladásra azonban nem került a dolog.

Mulatságos volt az ezt követő *zsákfutás* is. A győztesek *Kiss* György III. és *Csonkin* Uros I. századbéli huszárok lettek.

A kacagató köcsögverés után a majális fénypontja: az »*orosz-japán háború*« következett. A legénységet kétfelé osztották: oroszokra és japánokra. (Megkülönböztetésül a japánok fordítva tették fejükre a sapkát.) Most jobbra és balra szétoszlottak a sűrűbe; fegyverük egy-egy hatalmas — *marhabőlyag*. Egy kis időre látni lehetett, úgy az oroszok mint japán előőrsöket, kik nagy óvatossággal, szinte kúszva közeledtek az ellenség felé. Egyszer csak, mint valami darázs-raj hirtelen előre rohannak a japánok s »halálmegvetés-

sel» vetik magukat a sohasem eléggé óvatos oroszokra. A puskát és ágyút helyettesítő hóllyagokkal rengeteg puffogatásokat visznek véghez. A csuzimai tengeri ütközet ágyútüzélése kismiska lehetett ehez képest. A japánok erős rohamának itt sem voltak képesek az oroszok ellenállni; lassan-lassan egészen beszorították őket az erdő sűrűjébe. Ekkor trombitaszóval jelt adtak az ellenségeskedés beszüntetésére. Az »elesettek« is csakhamar föltápáskodtak, hogy résztveheszenek a *versenyfutásban*. Első lett: *Tóth*, századtrombitás, (I. század) második: *Ruff Elek* (III. század), harmadik: *Boja Elek* (II. század). Az ezt követő *birkózás* győztesei: *Ivanof*, tizedes (III. század) és *Gijon*, közhuszár, (I. század). Majd a rendkívül érdekes *akadályversenyre* került a sor. Győztesek: 1. *Ruff Elek* (III. század), 2. *Sztojko* (III. század), 3. *Tóth századtrombitás* (I. század) 4. *Huszár* (II. század). Ezután — nagy gaudiumára a nézőközönségnek — *négykézláb-verseny* következett. A fűzött díjakat *Doszkocs* harmadik századbéli, *Kiss* második századbéli és *Szántó* első századbéli közhuszárok nyerték el. (*Doszkocs* úgy szaladt négykézláb, hogy bármely majom megirigyelhette volna ebbeli képességét.) A versenyeket *magas-ugrással* fejezték be. Az első díjat itt *Roncák Pál* II. századbéli huszár nyerte el, aki olyan magasra ugrott, amilyenre a legöregebb kenguruk sem tudnak emlékezni. A második lett *Ruff Elek*, a harmadik *Ivanof*, a negyedik *Huszár*, akik más versenyekben is nyertek díjakat.

Azaz dehogy is fejezték be a versenyt a magas ugrással! A verseny csak akkor érte el a tetőpontját, amikor a vacsorára került a sor. Valóságos *verseny-évtét* láthattunk ez alkalommal, úgy hogy egy-kettőre irmagja sem maradt a rengeteg mennyiségű, krumplival főtt birkapaprikásnak. Az is hazudik, aki mondja, hogy egy csöpp bor, avagy sör maradt volna. Elfogyott biz ott minden — csupán a jókedv maradt meg mindaddig, amíg a trombita-szó azt nem mondta:

— Haza felé!

Olyanokat sóhajtott erre a százötven huszár, hogy a hatalmas erdei fák szinte meghajoltak belé.

Erről a majálisról talán még az unokáinknak is fognak mesélni a mi derék, jó huszáraink.

Tihamér.

HIREK.

Az országgyűlés kérvényi bizottságában, mint értesülünk, bennünket bajaiakat közlő határozatot hoztak a szerdán tartott bizottsági ülésen. Ezen az ülésen tárgyalták ugyan a középponti ipari, kereskedelmi és gazdasági szövetkezetek közös kérvényét, melyben a hosszú válság alatt elerjedt gazdasági erők fellendítése és kivált a kisebb existenciák munkával ellátása végett sürgős törvényhozási és kormányhatósági intézkedéseket kérnek. A bizottság rövid vita után Papp Zoltán előadó javaslatának némi módosításával a kormánynak kiadni parancsolja, oly utasítással, hogy ennek tagjai és kivált a kereskedelmi és pénzügyminiszter a törvényhozás által már engedélyezett közmunkákat és középítkezéseket, a vonatkozó törvények keretein belül, amennyire előkészítvék és mérlegelvék, sürgősen hajtsák végre és erről a Háznak harminc nap alatt jelentést tegyenek. Együttal a bizottság a munkahány megszüntetésének imminens szüksége folytán javasolja a Háznak, hogy e kérvényt *sonon*

kívül, lehetőleg a többi kérvény megelőzésével vegye tárgyalás alá. E kérdés bennünket annyival is inkább érdekel, mert ennek a kormány által történendő elintézése után azonnal megkezdődhetnek a baja—bátaszéki hid kiépítésének munkálatai.

Esküvő. *Wallshausen* Gyula dr. közkórházi orvos ma, június 3-án esküszik örök hűséget *Csihás* Flóra úrhölgygyel, özv. *Csihás* Ferenczné leányával.

Ifj. Kersch Ferencz, a helybeli tanítóképző-intézet zenetanára, kit közönségünk az ápr. 11-iki Casinói hangversenyről ismer, f. é. május hó 31-én a budapesti zeneakadémián kitűnök közt is elsőnek tette le a középiskolai zenetanári vizsgát. Gratulálunk!

Hivatalos órák a városházán. *Dr. Hegedűs* Aladár polgármester a következő hirdetést teszi közzé: »Értesitem a város közönségét, hogy a nyári hónapokra, június hó 1-től augusztus hó 31-ig a hivatalos órákat az összes hivatalokra — az iktató hivatalokat is ideértve — következőképpen állapítottam meg: Köznapokon délelőtt 8 órától délután 1 óráig, vasár- és ünnepnapokon délelőtt 9 órától 11 óráig. A rendőrkapitányi hivatalnál egy kapitány a délután órákban is tart ügyeletet.«

Virág, szamóca, málna és cseresnyekiállításunk és a gyermekkorzó. Vettük a következő sorokat: »A kiállítás minden reményen felül népesnek ígérkezik s különösen nagy lesz a gyermekkorzó, a melyben közel 200 gyermek vesz részt. A mennyire örvendetes, hogy a szülők a jótékony cél érdekében készséggel küldik gyermekeiket a korzóra, anyira kívánatos, hogy e miatt senki külön költséget ne okozzon magának vagy éppen hogy anyagi erején felül meg ne terhelje magát, mert ez esetben az egyik irányban gyakorolt jótékonykodás, másik irányban romlást okoz. A kiállítás rendezőségétől igen messze áll az a gondolat, hogy az emberi hiúságot kizsákmányolja a jótékonykodás morzsáért. Mert hogy morzsákra számít, azt az is mutatja, hogy a belépődíjakat csak vasárnap délelőttre szabta 40 fillérré, d. u. és 12-én egész nap 20 fillér belépő díj fizetendő; a gyermekek mindenkör 20 fillért fizetnek. A rendezőbizottság úgy határozott, hogy a kiállítás 11-én d. e. 10 órakor, a gyermekkorzó 11-én d. e. 1/2-11-kor kezdődjék. A gyermekkorzó az összes gyermekeknek egyszerre való felvonulásával szép látványnak ígérkezik. A kiállításra mindenféle virágot, cserépen, vágva vagy csokornak, koszorúnak, kosárba stb. kötve valamint nem virágzó dísznövényeket is lehet küldeni. A ki jótékonyosságra szánt virágot stb. küld, ezt meg kell jegyeznie. A vágott virágot legjobb hosszú szárral, levéllel, edényben küldeni, de az edénytálpára a tulajdonos neve felragasztandó. Edényről a bizottság is gondoskodik. Gyümölcsöt — kívánatra — a kiállító javára is értékesítünk. A gyermekkorzót nem kötjük össze »szépségversennyel«, de kérjük a közönséget, hogy különösen az egészséges és jól gondozott gyermekeket a kiállítás helyiségében (*Nemzeti szálloda* hátsó bejárat) a jótékony cél javára vásárolandó virágokkal kitüntetni kegyeskedjék.«

Tanulóifjúságunk az országos tornaversenyen. A Budapesten nagysikerrel lefolyt tornaversenyről lapunk tárca rovatában számolunk be, itt csupán arról óhajtunk megemlékezni, hogy milyen meleg ovációban részesültek a hazatérő győztes ifjak. A gimnáziumi ifjak kedden a délutáni vonattal érkeztek meg, kik elé a tanárok, valamint az itthon maradt ifjak nagy sokasága ment ki a vonathoz. A tanítóképző-intézeti ifjak hazaérkezése meg valóságos és méltán magérdemelt diadalünnep volt. A vonathoz lampionos sereg várta a győztes ifjakat s a vonat berobogásakor lelkesen éljenezett nekik. Gratulálunk mind a két tanintézet jeles ifjúságának, akik oly szép dicsőséget szereztek Baja városának.

Táncoktatás. kabai *Tany* József, városunkban már évek óta előnyösen ismert táncitanító, — mint értesülünk — táncanfolyamot nyit Baján július hó 1-én. Az érdeklődő szülők figyelmét felhívjuk *Tany* Józsefnek lapunk mai számában közölt hirdetésére.

Az állatkinzó bűnhődése. *Gilyán* Jakab fuvaros május hó 31-én estefelé a Deák Ferencz-csatorna jobb partján fűvet kaszált, míg kocsiba fogott lovai a part mellett legelészni kezdtek. *Gilyán* e fölött olyan dühbe jött, hogy egy lapátot kapott föl s azzal kezdte ütlegelni a lovakat. A lovak a hatalmas ütlegektől hátrálni kezdtek, miközben a kocsi leszaladt a magas partról, magával rántva a két lovat is, a gazdájukat is, aki ijedtében a kocsi rudját kapta meg, hogy a kocsit s a lovakat visszarántsa. Ereje azonban nem volt elég hozzá s így kocsistól, lovastól maga is a vízbe bukott. A pórul járt embert egy közelben levő asszony mentette meg a biztos vízbefulástól. Egyik ló beleveszett a vízbe, a másikat azonban sikerült kimenteni.

A víz mint a gyomor- és bélbetegségek óvószere. Mindenki tudja, hogy a Karlsbadban és Marienbadban gyógyulást kereső gyomorbeteg legnagyobb kontingensét magyarok alkotják. Ennek oka pedig az, hogy a konyha igen izletes, magyar de meglehetősen nehezen emészthető táplálékokkal látja el fogyasztóit, továbbá az, hogy magyar ember az étkezés után boritalhoz van szokva. A bor pedig a zsíros ételek emésztését gátolja.

A táplálkozásnak ezen betegségekre vezető hátrányait az ivóvíz van hivatva kiköszörölni. Erre azonban a víznek tisztának, jónak és olyannak kell lennie, hogy a táplálékot az emésztéshez kellően előkészítse.

Közismert dolog, hogy e célra a mohai Ágnes-forrás a legelső sorban felel meg, mert nemcsak kitűnő oldószere a tápanyagoknak, hanem alkalikus víz lévén, tiszta is, a gyomrot az emésztő nedvek elválasztására alkalmasan izgatja s kellemes ízű borítal. Házartások nagy üvegekben a mohai Ágnes-vizet különösen olcsón szerezhetik be.

Lólopás. Hercegszántóról írják május hó 30-iki kelettel a következőket: »Ma délután négy óra tájban, állítólag két cigány, egy pár ötszáz koronát érő lovat hajtott el kocsival együtt, addig, amíg a lovak tulajdonosa az aljban szénát gyűjtött. A lovak ki voltak ugyan fogva, de a cigányoknak volt még annyi idejük, hogy befoghattak. A csendőrség nyomozza a tetteseket.«

Baleset. Május hó 26-án *Litomereczky* József zombori illetőségű vitorlás, miközben egy cséplőgép kirakásánál segédkezett, homlokán megsérült. Sérülése nem súlyos.

Ez a helyes! *Gyurosovits* Sándor bérkocsis és *Csima* József mázoló összeveszték m. hó 29-én *Grünfelder* Károly korezmájában. *Gyurosovits*, hogy argumentumainak nagyobb súlyt adjon, pofonította *Csima* Józsefet. *Csima* József úgy vett magának elégtételt, hogy feljelentette *Gyurosovits*ot a bíróságnál. — Ez a helyes! Bár a kaputos osztálybeliek is ezt az elvet követnék, akkor ilyen *Keglevits-Henc*féle dolgok nem fordulnának elő.

Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a **Ferencz József keserűvíz** valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és emlitésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan »Ferencz József« keserűvizet.

Zongorák, cimbalmok és hegedűk, — csak első rangú gyártmányok! — Kaphatók **Wagner** Antalnál Baján.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ az egyedül elismert kellemes ízű természetes hashajtószer.

Magyar regényírók.

A tavalyi karácsonyi könyvpiac legértékesebb meglepetése egy nagyszabású regénygyűjtemény megindulása volt, Magyar Regényírók címmel. Mikszáth Kálmán terve volt ez a gyűjtemény, a mely a magyar regény száz esztendő pályafutásában felhalmozódott kincseket gyűjti egybe hatvan diszes formájú, művészileg illusztrált és e mellett olcsó kötetben, s a nagy terv megvalósítására a Franklin-Társulat vállalkozott.

A Magyar Regényírók szerkesztője, Mikszáth Kálmán, nemcsak a gyűjtemény gondolatát és tervezetét adta a nagyszabású kiadványhoz, hanem vállalkozott arra is, hogy minden regény elé bevezető tanulmányt ír a regény szerzőjéről, essay-sorozatot a magyar regényírókról.

Igy vált a Magyar Regényírók megindulása elsőrangú irodalmi eseménynyé, s a tavaly karácsonyra megjelent első öt kötetet. Kemény Zsigmond, Csiky Gergely, Vadnai Károly és Pálffy Albert egy-egy regényét, Mikszáth bevezetéseivel, R. Hirsch Nelli, Neogrady Antal, Nagy Sándor és Márk Lajos illusztrációival, meleg érdeklődéssel fogadta és szeretettel karolta fel a művelt magyar közönség, mert méltányolta a nagy kiadványnak azt a jelentőségét, hogy a magyar irodalmi műveltség számára valósággal elveszett kincseket tár újra a modern magyar közönség és a jövő nemzedékek elé, megalkotván a magyar regényirodalom tárát s egyben történetének monopraxiáját is.

Mindezt a Magyar Regényírók második, öt-kötetes sorozatának a megjelenése alkalmából mondjuk el. Öt újabb diszes kötetel gyarapodott a tavaly megindult hatalmas gyűjtemény. Öt értékes regényt, Mikszáth négy újabb gyönyörű tanulmányát és több mint hetven értékes, új illusztrációt nyújt az új sorozat ismét a magyar olvasóközönségnek. Kemény, Csiky, Vadnai és Pálffy után most Jósika Miklós, Tolnai Lajos, Justh Zsigmond és Herczeg Ferenc következtek a sorban.

Jósika egyik legszebb regénye A csehek Magyarországon, adja az új sorozat első két kötetét. Egyik legértékesebb történeti regénye irodalmunknak ez a hatalmas műalkotás, a melyhez Kimmach László készített harminc gyönyörű illusztrációt.

Tolnai Lajos, irodalmunknak ez a tartalmas, nagyméretű alakja, a kinek ma már a legnagyobbak koszorúja jut, a melyet életében csaknem megtagadtak tőle, talán egyik legjellemzőbb művével, a Bároné ténsasszonnyal illeszkedik bele a gyűjtemény keretén belül regényirodalmunk klasszikusai közé. A hazaszeretet keserűségéből fakad az az erő, a mely e regényben a Bach-korszak gyászmagyarjait örökre megbélyegzi. Tolnai regényét Kriesch Aladár illusztrálta, a maga sajátos, szimboliztikus modorában, a mely nagy művészettel érzékíti meg a regénynek legfinomabb hangulatait is.

Méltó emléket emel az új sorozat irodalmunk egyik korán elhunyt, nagytehetségű alakjának, Justh Zsigmondnak, a kit nagyra-törő pályája derekán vesztettünk el. Két szép regényét közli a sorozat egy kötet: A pénz legendáját és a Gányó Julcsát. Mind a két regény eredeti kiadása régóta elfogyott, s a Franklin-Társulat nagy mulasztást út helyre, mikor Justh érdekes egyéniségét újra szóhoz juttatja. Mind a két regényt Tull Ödön illusztrálta.

Az új sorozat ötödik köteté Herczeg Ferenc nagy történelmi regényét, a Pogányokat közli, Pataky László szép illusztrációival.

Herczeg Ferenc ebben a regényében csatlozik kiváló egyéniségével legközvetlenebbül irodalmunk régi, nemes hagyományaihoz, a nagy úttörők méltó utódjának mutatkozván be.

Mikszáth Kálmán bevezető tanulmányai ritka művészettel világítanak bele az írók és koruk lelkébe, a pszichológiai látás és a művészi előadás minden pompájával.

Jósika, Tolnai, Justh és Herczeg arcképei R. Hirsch Nelli művészi rajzóját dicsérik

Az öt kötet a vállalat programjához híven különböző korok íróit foglalja egybe. Ha teljes lesz a gyűjtemény, az egyes kötetek időrendben követik egymást, a mostani sorozat kötetei mint a 10. és 11. (Jósika), a 49. (Tolnai), az 53. (Justh) és az 55. (Herczeg) kötet.

Az új sorozat kiállítása mindenben párja az első sorozatnak, a melynek kiállítása ország-szerte elismerést keltett. Finom, famentes papiros, tiszta, szép nyomás, elegáns Grasset-típusú, egész oldalas művészi képmellékletek, diszes bekötési tábla. A hatvan kötetes gyűjtemény ára diszes kötésben 300 korona. Fél-évenként ötkötetes sorozatban jelenik meg.

Megrendelhető csekély havi részletfizetésre ifj. Wagner Antal könyvkereskedésében

Szerkesztői üzenetek.

Hymen. Azért, mert mi az ilyen „bajos és kedves”, „szeretetre méltó”, „nagy műveltségű” etc. jelzőknek léptenyomon való használatát izléstelennek tartjuk. Abban igaza van, hogy minden nő bajos, de abban meg nekünk van igazunk, hogy nincsen szabály kivétel nélkül; ép azért t. olvasóinkra bizzuk, hogy eljegyzési tudósításainkban a kétségkívül boldog menyasszony neve mellé maga képzelje oda, hogy bajos-e, kedves-e, szeretetre méltó-e, avagy nagy-műveltségű-e az illető hölgy?

R. D. Hercegszántó. Köszönjük. A kívánt számot megszerteltük.

J. Á. Kalocsa. Köszönet! Legközelebb megjelenik.

A. J. Budapest., Amerikai. Sajnálattal nem közölhető.

Helybeli. Sajnáljuk, de libamáj-ügyekben nem szolgálhatunk semmi néven nevezendő útbaigazítással. Méltóztatásuk talán Zwilling Salamon helybeli céghez fordulni.

NYILT-TER.

Ezen rovat alatt közöltékért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

Nyilatkozat.

Figyelmeztetem a nagyérdemű közönséget, hogy kiskoru Feigel Péterért én semmi féle hitelt nem fizetek

Feigel József.

Táncoktatás.

A tisztelt szülők és a tánc kedvelő ifjúság szíves tudomására hozom, hogy B a j a n a »Bárány Szálloda« nagytermében, úgy test-képző- és esztétikai valamint illemszabályokból, kör- és társas szalontáncokból 6 hétre terjedő

TANFOLYAMOT

nyitok. Különös figyelemmel a helyes tartás és mozgásra, melyből a kecsesség fejlődik.

Beiratások a tánc helyiségben június hó 28., 29. és 30-án délután 5 órától 6 óráig.

A tanítás kezdetét veszi július hó 1-én, szombaton délután 5 órakor.

Később jelentkezettek csak azon esetben vétetnek fel, ha a mulasztott órát magánórán pótolják. Idegenek a táncórakon részt nem vehetnek.

Ezen idényben a felnőttek részére, egy külön tanfolyamot nyitok, melyre a beiratások a fentjelzett időben történnek.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve s azt előre is megköszönve, vagyok Budapest, 1905. június hó.

Kiváló tisztelettel

kabai Tany József

okl. szalon, ballet, tánc- és illem tanár.

Schmidl & Co. győri Hungária Csokoládé

és finom

Cukorkák

kaphatók:

Baján minden nevesebb fűszerkereskedésben.

Tiszta, jó és ajánlatraméltó
H o n i gyártmányok!

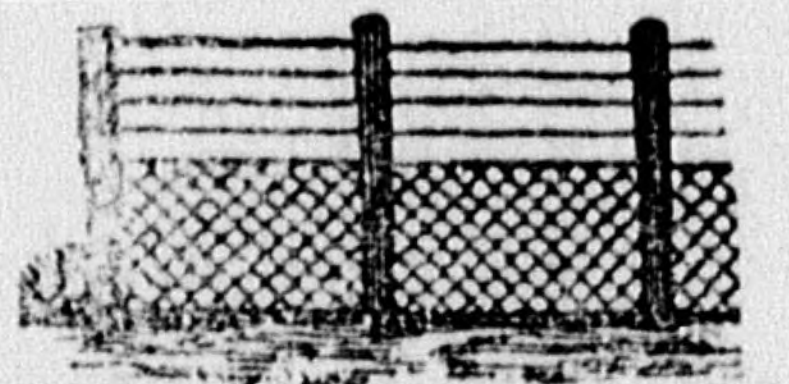
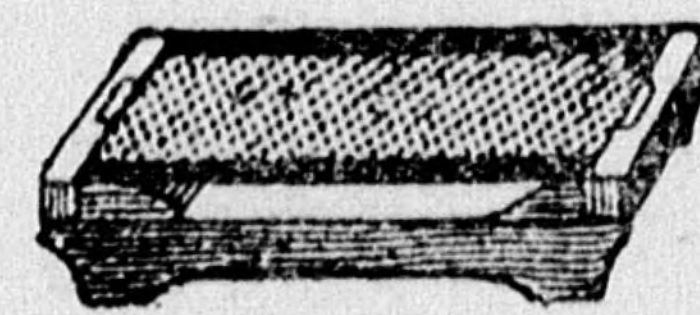
**Mi az egészségét és a
tisztaságot szereti,**

az rendeljen nálam sürgősen

8 koronáért

fakeretű erős acélsodronyágybetétet,

mely olcsóbb, mint a szalmazsák.
Az ágy belméretének beküldése után gyorsan és pontosan készítem.

Ugyszintén sodronykerítéseket, udvarok, kertek, szőlők kerítéséhez 42 fillértől feljebb és minden e szakba vágó munkát.

20 6

Ifj. Utry Pál.

MIT IGYUNK ?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csak csakis a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvszer. Elsősorban a mohai

Á G N E S

forrás mint természetes szénsavdús ásványvíz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógy-sóknál fogva kitűnő szere a legkülönfélébb gyomor-, légső- és húgyszervi betegségeknek. Azért tehát

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha gyomor-, bél- és légsőhuruttól szabadulni akarunk.

Dr. Ketty.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk.

Dr. Kövér.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állanak be.

Dr. Gebhardt.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

Dr. Glass.

Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szénsavval telített víznél, sőt a szódavíznél is olcsóbban adja, hogy az ÁGNES-forrás vizét a leg-szegényebb ember is könnyen megszerezhesse.

Kedvelt borvíz! Kedvelt borvíz.

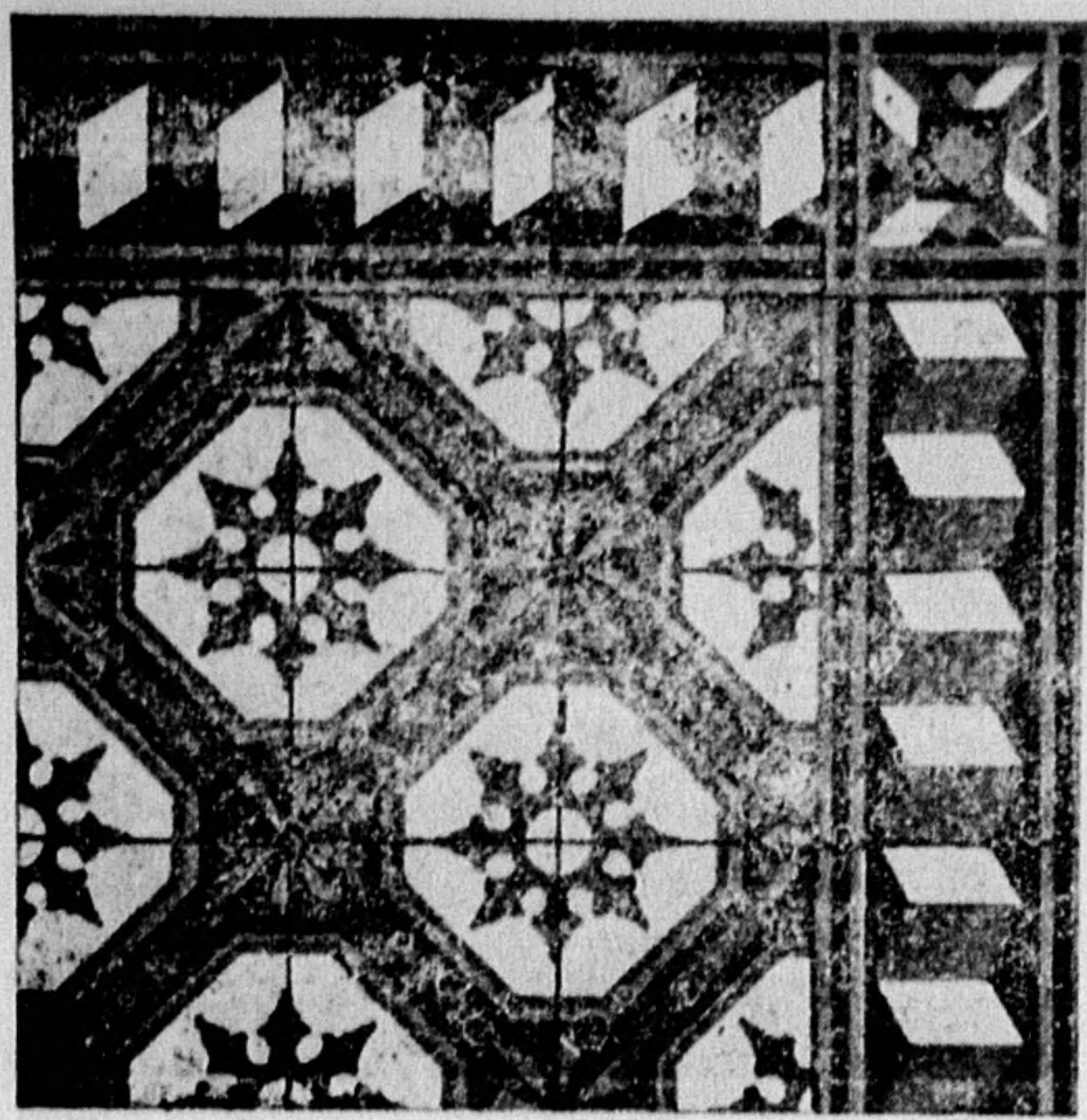
Kapható

minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben

Főraktár BAJA város és közvetlen környékére:

Drescher Gyula úrnál.

Árak úgy a vidéki, mint a helyi fogyasztásra: 1°/₁₀ literes üveg 50 fillér. 1 literes üveg 42 fillér 1/2 literes üveg 30 fillér ugyan itt ingyen kapható az ÁGNES-forrás diszes kivitelű ismertető füzeté.

Diszes
meta'llique CEMENTLAP.

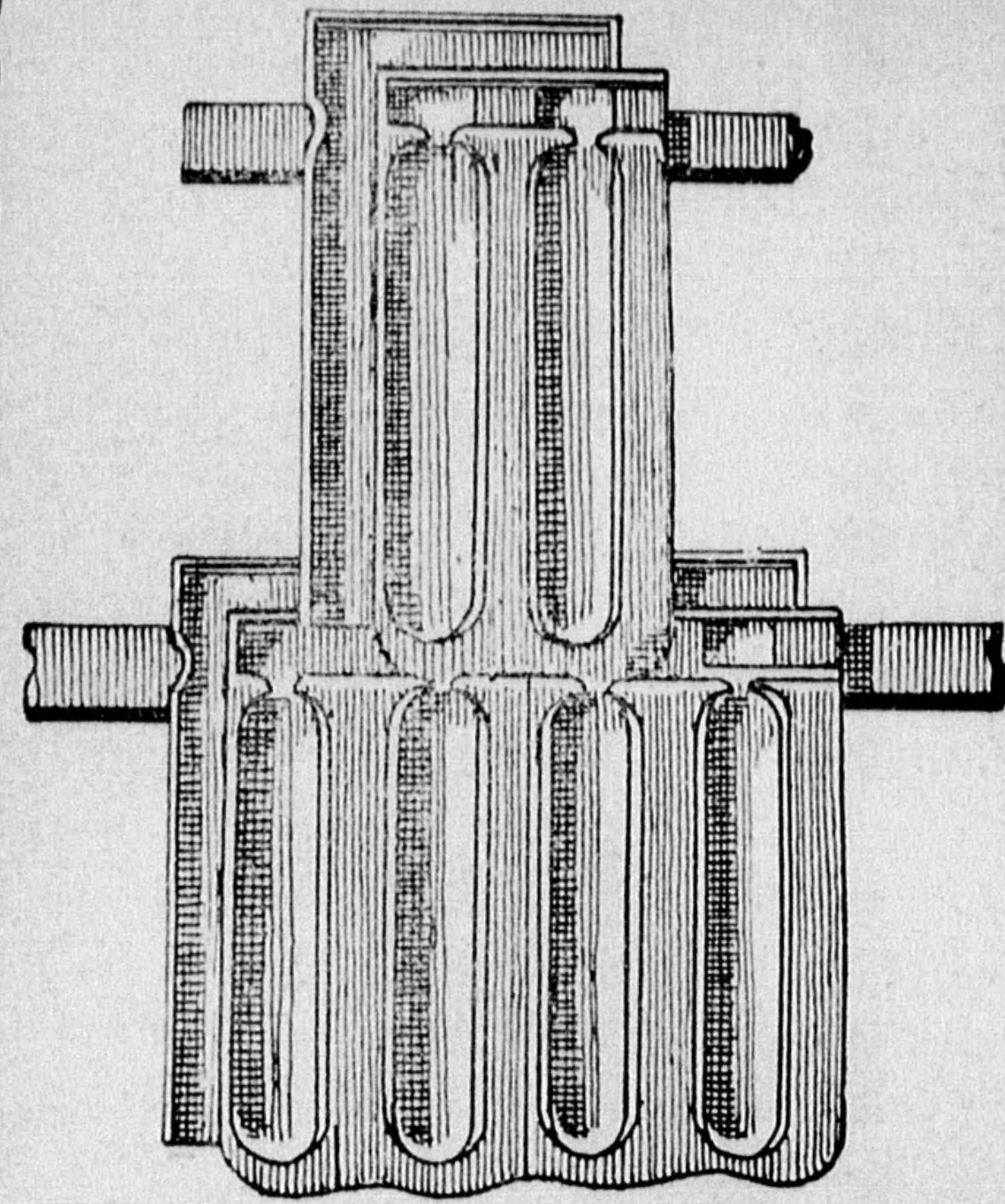
ÖZV. SPITZER SIMONNÉ ÉS TÁRSA

ELSŐ BAJAI FRANCIA-CSERÉP, TÉGLA
ÉS CEMENTÁRÚ GYÁRA.

Építési anyagok

nagy

raktára.

FRANCIA CSERÉP.

ad. 48. sz.
eln. 1905.

Hirdetmény.

Alulirt polgármester mint a Baján lakó esküdtképes férfiak 1905-ik évre szóló alaprajstromának egybeállítására kiküldött összeíró bizottság elnöke ezennel közölni teszem, hogy az alaprajstrom az esküdtt-bíróságokról szóló 1897. évi 33 t. cz. rendelkezései valamint az ezen törvény életbeléptetésére vonatkozó bel- és igazságügyminiszteri rendelet alapján elkészített, Baja város jegyzői hivatalába (városi székház 6 számú szoba) közszemlére kitétetett és hogy az a jelzett helyen folyó évi **június hó 8-ik napjától kezdve 15 napon át** bárki által megtekinthető és akár alkalmas egyénnek kihagyása, akár nem alkalmasnak bejegyzése miatt a fenti határidő alatt bárki felszólalhat, továbbá, hogy az esetleges felszólalásokra **folyó évi június 23-tól 30-áig bezárólag** a fent említett hivatalos helyiségben bárki észrevételeket tehet.

Ugy a felszólalások, valamint az ezekre teendő észrevételek a jelzett határidőn belül írásban benyújthatók, vagy szóval előterjeszhetők.

Baja, 1905 május 30.

Dr. Hegedűs Aladár,
polgármester.

Ártézi-kút átellenében
Kölcsey Ferenc-utca 15. sz. a. levő

HÁZTELEK ELADÓ.

3-3

Bővebb tudósítást ott helyben

ZONGORA

használt, igen jó karban, olcsó áron

ELADÓ.

Hogy hol? — megmondják
a kiadóhivatalban

Pályázati felhívás.

A siketnémák budapesti állami intézetének első osztályaiba a legközelebbi tanévre mintegy 45 új növendék fog felvétetni. Ezen kívül felvételt nyernek a megfelelő osztályokba oly siketnémák is, a kik eddig valamelyik vidéki intézetben tanultak ugyan, de a kiknek szülői időközben a székesfővárosba költöztek. Végül felvétetnek a felsőbb osztályokba olyan gyermekek is, a kik népiskolai tanulmányaik közben siketűtek meg s a kik az intézetben a beszédnek a szájról való leolvasását tanulják meg s ez uton elemi ismereteiket kiegészítik. Első sorban a Budapesten s az annak környékén levő községekben lakó siketnémák vétetnek ugyan fel, de másod sorban felvételt nyernek az ország bármely helyéről folyamodó olyan siketnémák is, a kik az évi 200 K. eltartási költséget egészen, vagy részben biztosítani képesek. A felvétel a folyamodványok beérkezésének sorrendjében fog eszközöltetni; miért is indokolt, hogy a szülők mielőbb küldjék be kérvényeiket Részletes tájékoztatást és felvételi nyomtatványokat az érdeklődőknek díjtalanul küld az intézet igazgatósága (Budapest, VIII. Mosonyi-u. 8. sz.) 2-2

NAGY

NAP- ÉS ESŐERNYŐ

Óriási nagy
választék.

RAKTÁR.

Óriási nagy
választék.

A közelgő nyári időnyre bátorkodom a nagyérdemű közönség szives figyelmét felhívni a nálam raktáron lévő

CSIPKE FANTASIE ÉS CREPE DE CHINE

NAPERNYŐKRE,

ugy sima és chine színekben, valamint fekete selyem és félselyem, színes és chinbe

óriási nagy választékban,

bámulatos olcsó árak mellett.

Ernyő javításokat valamint áthuzásokat saját műhelyemben olcsón fogadok el.

Férfi és gyermek kalapok, sapkák rendkívüli nagy választék, nagyon olcsó árakban.

Szives pártfogásukért esedezve, maradtam kiváló tisztelettel

FISCHER PÁL.

KUHN KÁROLY és TÁRSA BÉCS.

Védőjegy.

Figyelmeztetés!

Acél-irótollaink

védőjegye és skatulyáink fölírása törvényesen védve van és mindenkit sürgösen kérünk, hogy ugy a tollakon, mint a fölíráson ügyeljen a cég minden betűjére. Védőjegy nélkül nincsen egy skatulya sem

Utánzást mint eddig, ezentul is bírói uton üldözünk.

TAKARÉKOSKODNI

MAGGI-kitüntetések: 4 nagydíj, 26 aranyérem, 6 diszoklevél, 5 tiszteletdíj. Hatszor versenyen kívül, többi között az 1889. és 1900-iki párisi világkiállításon, (Maggi Gyula bírálótag).

lehet a sokszorososan kitüntetett és régóta jól bevált
MAGGI-FÉLE IZESÍTŐ

helyes használata mellett. Néhány csepp — a tálalásnál hozzátéve — elegendő, hogy ezáltal gyenge leveseknek, mártásoknak, főzelékeknek stb. egy pillanat alatt jó és erőteljes ízt adhassunk. Üvegcsékben 50 filltól kezdve (utántöltve 40 filltól kezdve.) Kapható Drescher Gyula kereskedésében, Baja.

